

NEMCSAK AZ ISMERTEBB TÁJEGYSÉGEK DALAIBÓL, HELYI GYÖKEREKBŐL IS TÁPLÁLKOZIK A BUJKA ERDŐVIDÉKI ÉNEKEGYÜTTES

A népdal öröm- és válsághelyzetben is mankó

Különböző tájegységek népdalcsokrait mutatja be a Bujka, emlékeztetve a hallgatókat az előző generációk átörökölt tudására. Egyed Ágnes, az erdővidéki énekegyüttes alapítója a közönség előtti bemutatkozásáról, fellépéseikről, népdalok gyűjtéséről beszélt lapunknak.

» OLÁH ESZTER

A hagyományörzést tűzte ki céljává egy erdővidéki énekegyüttes, amelynek tagjait a népdal szeretete kovácsolta összetartó formációvá. A Bujka 2018 januárjában alakult Egyed Ágnes pedagógus vezetésével. Az együttes tagjai közt – Dombi Réka Hilda, Szócs Otília, Cristian Blanka, Lakatos Csilla, Gazdag Álmos és Cséki Péter – tanítók és óvónők mellett találunk jegyzőt, könyvelőt, muzeológust és gazdálkodót is. Az ötletgazda a Krónikának felidézte, megkeresésére mindannyian elvállalták a felkérést, a következő héten pedig már el is kezdték a próbákat. Egyed Ágnes a főiskolai évek alatt részt vett már hasonló formációkban, így az ott szerzett tapasztalatokat a népdalgyűjtésben is kamatoztatni tudta.

A megalakulásukat követő első fellépésüket két hónappal később, március 15-én tartották, amelyre katonadalokkal (a katonák életét megéneklő népdalokkal) készültek. Az erdővidéki közönség ekkor ismerhette meg őket. A vezető felidézte, az együttes tagjai azóta is a legösszességesebb és legsikerültebb előadásként emlékeznek erre az alkalomra. Jól bevált marketingfogásként már az előadás előtt bemutatkoztak a virtuális közegben. A Kálnoky-kastélyban szervezett fotósorozattal és egy sajtóanyaggal előzetesen bejelentkeztek a közönség számára. A névválasztást illetően az együttes így fogalmaz: „a népdal olyan mint egy bujka, hordani kell, viselni és büszkén megmutatni másoknak, hogy ők is gyönyörködhetnek benne”.

Családi örökség a népdalszeretet

Mivel kevés hasonló jellegű énekegyüttesrel találkozott korábban, kezdetben Egyed Ágnesben felmerült egy kamarakórus létrehozásának gondolata is, hiszen elmondása

Egyed Ágnes (jobb szélső) szerint a népi kultúra megismerésével, éltetésével letisztult értékrend alakul ki

szerint nehezen tudta elképzelni, hogy a hangszer nélküli formáció önmagában elég izgalmas lehet a hallgatóság számára. A családból hozott, mélyen gyökerező örökségének köszönhetően végül mégis a népdal mellett döntött, ugyanis ez a műfaj bármelyik másíknál erősebben él benne. Már a nagymamája is végigénekelte életét, ő pedig gyerekként az édesapjától hallott dalokon cseperedett fel. A népdalokban átörökölt kulturális tudás babonázza meg leginkább a műfajban, és az a sajátosság, hogy minden élethelyzetre találni dalt. „Amikor régi stílusú, mondjuk tizenötödik századi népdalt énekelek, tudat alatt bennem van, hogy ez nemcsak az én, hanem az ezer évvel ezelőtti őseim népdala is egyben. Attól tud több lenni, hogy olyan tudást hordoz, amely most is érvényes. Az érzéseket, amelyeket egykor a népdalokban fogalmaztak meg, ma is érezni” – fejtette ki a Bujka megálmodója.

Népdalcsokor tájegységek szerint

A dalokat a legtöbb esetben nemcsak kottából, hanem adatközlőtől (gyűjtést végző személytől) tanulják, mivel az alapító szerint abból sokkal gazdagabban fel lehet készülni. A népdalcsokorokat tematikusan, illetve tájegységek szerint állítják össze, amelyet rendszerint a karácsonyi és a március 15-i önálló koncertfellépé-

sük alkalmával osztanak meg a helyi hallgatósággal. Az évek során tanult katonadalok – amelyek egyébként az együttes kedvencei – mostanra több repertoárt kitevő csokorra duzzadtak. A Bujka tarsolyában találunk ugyanakkor kalotaszegi, magyarbódi – amelynek sajátossága a többszólamúság – és karácsonyi tematikájú népdalcsokrot is, jelenleg pedig egy református, népi zsolnárcsokron dolgoznak, amelyet kimondottan tempói fellépésekre szánnak majd.

Helyi ismeretségüknek köszönhetően sok fellépést tudnak maguk mögött. Legyen szó faluról vagy városról, kultúrotthonról vagy egyéb teremről, lehetőségük szerint minden meghívást elfogadnak, hiszen a hagyományörzés nem titkolt szándékuk: szeretnék úgy a köztudatba csempészni és megszerettetni az emberekkel a népdalt, hogy az valamilyen módon újra a mindennapjuk részévé váljon. Az együttes tagjai úgy vélik, ez olyan mankó, amelyet bármilyen élethelyzetben, legyen az válság- vagy örömhelyzet, elő lehet venni.

Erdővidéki népdalok gyűjtését tervezik

Nemcsak az ismertebb tájegységek dalaiból, helyi gyökerekből is táplálkozik a Bujka énekegyüttes, amely a meglévő gyűjtemények mellett erdővidéki dalokból is fűzött már egy kisebb csokorra valót. Ezeket a ze-

» „Amikor régi stílusú, mondjuk tizenötödik századi népdalt énekelek, tudat alatt bennem van, hogy ez nemcsak az én, hanem az ezer évvel ezelőtti őseim népdala is egyben. Attól tud több lenni, hogy olyan tudást hordoz, amely most is érvényes. Az érzéseket, amelyeket egykor a népdalokban fogalmaztak meg, ma is érezni” – fejtette ki a Bujka megálmodója.

netudományi intézet honlapján található, 1800-as évek gyűjtéseiből tanulták meg az énekesek. Ennek egyetlen hátránya, hogy a dallam hiányában nehéz visszaadni a dal eredeti gazdagságát. Mivel azóta kevés erdővidéki népdalgyűjtés történt, Egyed Ágnes úgy véli, idősebbek emlékezetében szunnyadó, helyi énekekről „letörölni a port”. Éppen ezért a Bujka nyárra tervezi, hogy faluról falura járva, élő forrásból összegyűjti a környék népdalait, amelyeket egy gyűjtemény formájában kiadnak majd.

Megéri időt fektetni az önmenedzselésbe

Az idei március tizenötödike megemlékezésére a Bujka a zenekelyudvarhelyi Huzavona zenekarral, valamint az erre az alkalomra összeállt Járom táncgyűjtéssel közösen szervezte a Szerelem, szabadság, szerelem című produkcióját, amelynek élő közvetítését az érdeklődők az együttes Facebook-oldalán is megtekinthették. A visszajelzésekben úgy tűnik, megéri a fáradság, ugyanis rengeteg megerősítés és pozitív visszajelzés érkezett a közönségtől. Ez pedig arra ösztönzi az együttes tagjait, hogy még magasabbra helyezték a mércét, megőrizve, sőt lehetőleg emelve a következő előadás színvonalát. A legutóbbi fellépés után a Bujka bekerült a budapesti Heuréka Music Agency előadói listájába, amely a jövőben lehetőséget nyújt az együttes számára magyarországi és erdélyi fellépések szervezésére is.

Egyed Ágnes szerint a rengeteg népdal megismerésén túl a Bujka egyik legnagyobb hozadéka, hogy ő is továbbadhatja a népdalokban őrzött időtlen tudást a gyermekei számára. „Azon túl, hogy a Bujka fennállása óta még több népdalt tanultam, és még közelebb kerültem ehhez a világhoz, pozitívumként élem meg, hogy már a gyermekeim is ismerik a Bujka-repertoárt. Az esti mesét gyakran ének követi, így mindkét fiam tudja az általunk feldolgozott énekeket, és ez óriási hozadék” – fogalmazott az együttesvezető. Hozátette, a népdal számára a tiszta forrás. Úgy véli, a népi kultúra megismerésével és éltetésével olyan letisztult értékrend alakul ki, amely mentes a túlzásoktól és a sallangtól.

Fiatal zenészek koncerteztek aradi Covid-kórházak előtt

» KRÓNIKA

Koncertet adtak tegnap az Aradi Filharmonia fiatal zenészei a város két Covid-kórháza előtt az egészségügyi világnap alkalmából. A fiatal művészek hangszereikkel és kottáikkal előbb a tüdőkórház, majd a volt városi kórház – most Covid-kórház – előtti közterületen gyűltek össze, hogy rögtönzött elő-

adással kedveskedjenek az egészségügyi dolgozóknak. Az előadáson klasszikus zeneművek csendültek fel, amelyeket tapssal háláltak meg a kórházak alkalmazottai – számolt be róla az Agerpres hírügynökség. Dana Olar tüdőorvos a meglepetés-koncert után elmondta, a szolidaritás jeleként értékeli a zenészek gesztusát, főleg ebben az időszakban, amikor az egészségügyi dolgozókra

hatalmas nyomás nehezedik a nyilvános térben.

Gigi Aiordăchioae sebészorvos arról számolt be, hogy több mint egy éve nem vehetett már részt a filharmonikusok koncertjén, minden napját a kórházban tölti. „Örülünk, hogy mellettünk vagytok, és köszönjük a támogatást” – üzent az orvos a zenészeknek. A művészek szintén meghatódva nyilatkoztak az eseményről,

» Az előadásokon klasszikus zeneművek csendültek fel, amelyeket tapssal háláltak meg a kórházak alkalmazottai.

mert – mint mondták – már jó ideje nem volt alkalmuk népes közönség előtt játszani.

Nem ez az első alkalom, hogy az aradiak látványos gesztussal fejezik ki az orvosok iránti szolidaritásukat: április elsején például, a járványügyi intézkedések elleni tüntetésekre adott válaszként, virágokat vittek a legnagyobb aradi Covid-kórházhoz az egészségügyi alkalmazottaknak.